

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 aprilie 2018

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

mun. Chișinău

Nicolae Gordilă

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Agachi Tatiana în numele părții vătămate Oloinic Ana și avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017 și sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 18 iulie 2017, în cauza penală în privința lui

Nani Victor Xxxxx, născut la xx.xx.xxxx, originar și domiciliat în xxxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.05.2017 - 18.07.2017;

Instanța de apel: 16.08.2017 - 12.12.2017;

Instanța de recurs: 28.03.2018 - 25.04.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 18 iulie 2017, *cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală*, Nani Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 1 (un) an, cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de către Oloinic Ana și s-a dispus încasarea de la Nani Victor în beneficiul acesteia suma de 10 000 (zece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Nani Victor, la 23 martie 2017, aproximativ la ora 17.00, aflându-se la domiciliul din str. xxxxx, ap.xx, mun. xxxxx, în urma unui conflict cu mama sa Oloinic Ana, a numit-o cu cuvinte necenzurate, apoi i-a aplicat lovituri peste mâini și pe diferite părți ale corpului și apoi a amenințat-o cu răfuiala fizică. Conform raportului de expertiză judiciară nr.840/D din 13 aprilie 2017, în rezultatul examinării al cet. Oloinic Ana s-a stabilit: 1,5,6,9 plagă contuză și echimoză la nivelul mâinii stângi, echimoze multiple la nivelul ambelor brațe, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și

circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare ușoară.

Fapta constatată de prima instanță a fost calificată în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal - violența în familie, adică acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. *procurorul*, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Nani Victor, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, a-i stabili pedeapsa, ținând cont de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe termen de 1 (un) an 8 luni.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal a-i stabili lui Nani Victor pedeapsă definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, prin sentința Judecătoriei mun. Chișinău, sediul Rîșcani din 21.06.2017, sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Cheltuielile judiciare în sună de 320 lei de încasat din contul lui Nani Victor.

A încasa din contul inculpatului în folosul părții vătămate Oloinic Ana paguba morală în sumă de 10 000 lei.

În susținerea apelului, procurorul a invocat că instanța de judecată corect a apreciat probele administrate de organul de urmărire penală și l-a condamnat pe Nani Victor în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, însă numind pedeapsa inculpatului, nu a ținut cont de prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal, care stipulează că se stabilește pedeapsa și în cazul în care după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză, în acest caz, în termenul pedepsei se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe.

Instanța nu a luat în considerație că inculpatul anterior a fost condamnat pentru comiterea mai multor infracțiuni mai puțin grave, astfel demonstrându-se că inculpatul nu a făcut careva concluzii, dar a comis alte infracțiuni. Efectul pedepsei penale este prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către persoanele implicate pe caz cât și de alte terțe persoane, iar prin aplicarea unei pedepse blânde, în privința inculpatului, nu se va atinge scopul pedepsei penale de corijare a acestuia.

3.2. *partea vătămată Oloinic Ana*, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu stabilirea lui Nani Victor pedeapsă cu închisoare pe termen de 2 (doi) ani.

În susținerea apelului, partea vătămată a invocat că instanța a aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă, neținând cont de faptul că inculpatul este un recidivist în domeniul violenței în familie, față de acesta existând mai multe condamnări penale și contravenționale.

Totodată, instanța nu a ținut cont de faptul că inculpatul se află la evidența medicului narcolog, se caracterizează negativ în societate, fapt confirmat atât de către locatarii vecini cât și de către inspectorul de poliție care a supravegheat executarea măsurilor stabilite în ordonanța de protecție, care a constatat faptul neexecutării ordonanței de protecție, fapt pentru care Nani Victor a fost condamnat în trei dosare penale consecutiv. Astfel, în cumulul circumstanțelor agravante partea vătămată a menționat că corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc numai cu izolarea reală de societate, pe un termen mai mare decât cel stabilit de către instanța de fond, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe termen de 2 ani, or pedeapsa stabilită de către instanța de fond este una neechitabilă și exagerat de blândă în raport cu circumstanțele cauzei penale.

3.3. *inculpatul*, care a solicitat casarea parțială a sentinței, doar în partea pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care, pentru infracțiunea comisă a-i aplica pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, invocând că se căiește sincer de fapta comisă, iar pedeapsa aplicată prin sentință este prea aspră deoarece nu s-a luat în considerare starea sa de sănătate precară, anterior fiind diagnosticat cu tuberculoză, iar aflându-se în penitenciar nu va avea posibilitatea reală de a repara prejudiciul produs părții vătămate.

3.4. *avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului*, care a solicitat casarea parțială a sentinței, doar în partea aplicării pedepsei inculpatului și aditerii acțiunii civile, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi prin care lui Nani Victor să-i fie aplicată o pedeapsă non-privativă de libertate, și anume muncă neremunerată în folosul comunității, iar acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată să fie redusă la suma de 3000 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, au fost respinse apelurile declarate ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Motivele invocate de apelanți în partea pedepsei aplicate inculpatului, au fost apreciate de către instanța de apel drept nefondate, în acesta sens menționându-se că în sentință se cuprind date privind persoana inculpatului, gravitatea infracțiunii săvârșite și circumstanțele care influențează asupra pedepsei, fiind luate în considerație la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă. Astfel, prima instanță motivat a stabilit categoria de pedeapsă, relevând în cuprinsul sentinței circumstanțele cauzei, persoana inculpatului, influența pedepsei asupra corectării și reeducării inculpatului și, în așa mod, corect a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se v-a asigura prin aplicarea închisorii.

Cu referire la cerința procurorului privind aplicarea în speță a prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, instanța de apel a indicat că aceasta este nefondată, or, primă instanță corect a ajuns la concluzia că prevederile normei penale menționate, nu sunt aplicabile devreme ce din materialele cauzei rezultă că prin sentința judecătoreiei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 iunie 2017 prin care Nani Victor a fost condamnat în baza art. 320¹ Cod penal și la care a fost parțial adăugată pedeapsă stabilită și neexecutată prin sentința judecătoreiei Chișinău, sediul Râșcani din 13 aprilie 2017, la moment nu este definitivă,

fiind contestată cu apel de către inculpat, prin urmare la moment nu este o altă sentință definitivă pronunțată în privința inculpatului.

Cerința procurorului privind încasarea de la inculpat a sumei de 320 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, a fost considerată nefondată, or cheltuielile invocate de procuror reprezintă plata din bugetul de stat pentru efectuarea expertizei medico-legale, astfel prima instanță, în conformitate cu prevederile art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, corect a eliberat inculpatul de plata cheltuielilor judiciare, fapt ce a determinat instanța de apel să respingă cererea procurorului.

Referindu-se la apelurile declarate de către inculpat și avocatul acestuia, Colegiul a concluzionat că în speță nu există temei legal pentru aplicarea în privința lui Nani Victor a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, nefiind prezente nici temeiuri pentru aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege sau suspendarea condiționată a executării pedepsei nu există, deoarece în cauză nu s-au constatat circumstanțe excepționale sau alte circumstanțe ce ar justifica aplicarea prevederilor art. 79 sau 90 Cod penal. Totodată, motivele ce vizează mărimea prejudiciului moral încasat de la inculpat, invocate în apelul avocatului au fost considerate consideră ca fiind nefondate, or acțiunea civilă a fost soluționată în conformitate cu prevederile articolelor 219 - 225 și 387 alin. (1) Cod de procedură penală.

Colegiul a indicat că la soluționarea chestiunii privind repararea prejudiciului moral, prima instanță, în conformitate cu articolul 219 alin. (4) Cod de procedură penală, a evaluat corect quantumul despăgubirilor prejudiciului moral, luând în considerare suferințele psihice provocate părții vătămate de către inculpat, cât și suferințele fizice ale acesteia care potrivit raportului de expertiză medico - legală nr. 840/D din 13 aprilie 2017, Anei Oloinic i-au fost cauzat vătămări corporale ușoare. În această ordine de idei, instanța de apel a fost solidară cu instanța de fond cu referire la quantumul prejudiciului moral încasat din contul inculpatului, care este proporțional faptei penale săvârșite de acesta.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, recursuri ordinare au declarat:

5.1. avocatul Agachi Tatiana în numele părții vătămate Oloinic Ana, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia, doar în partea stabilirii pedepsei inculpatului și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Nani Victor, în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, a-i numi pedeapsă sub formă de 2 ani închisoare.

În susținerea recursului declarat, avocatul indică aceleași motive ca și în cererea de apel, care au fost expuse în pct. 3.2. al deciziei, textul cererii de apel și a celui de recurs fiind identic.

5.2. avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel, doar în partea stabilirii pedepsei inculpatului și în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Nani Victor, în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, a-i numi pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul societății, iar acțiunea civilă a părții vătămate a fi redusă până la suma de 3 000 lei.

În motivarea recursului avocatul indică că instanțele de fond nu au justificat pe deplin pedeapsa sub formă de privarea de libertate stabilită lui Nani Victor, ultimul declarând în ședința de judecată că este de acord să muncească în folosul comunității și că are posibilitatea să locuiască în altă parte și să se țină cât mai departe de partea vătămată.

Totodată, consideră avocatul că instanțele de fond greșit au ajuns la concluzia că prejudiciul cauzat părții vătămate ar putea constitui suma de 10 000 lei, care este o sumă exagerat de mare, iar partea vătămată nu a putut motiva suma respectivă. Inculpatul a recunoscut că i-a cauzat părții vătămate prejudiciu moral, suferințe fizice, care însă ar putea fi estimate la suma de 3 000 lei.

5.3. Pe marginea recursurilor declarate, procurorul depune referință în care menționează că instanța de apel, menținând sentința instanței de fond, și-a argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicarea pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, iar în final stabilindu-i lui Nani Victor o pedeapsă echitabilă.

Cu referire la alegația recurentului Căpățînă Ion, în partea dezacordului cu hotărârile judecătorești inferioare în latura civilă, procurorul, studiind materialele cauzei, a constatat că prejudiciul moral încasat de la inculpat în beneficiul părții vătămate, este unul just și conform exigențelor legale, bazată pe dispozițiile art. 1423 alin. (1) și (2) Cod civil, suma prejudiciului moral de 10 000 lei este una echitabilă și satisfăcătoare ce include compensarea pentru tulburările psihice prin care a trecut partea vătămată în urma acțiunilor inculpatului.

Prin urmare, procurorul solicită respingerea recursurilor declarate ca fiind vădit neîntemeiate.

5.4. Pe marginea recursului ordinar declarat de către avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului, depune referință avocatul Agachi Tatiana în numele părții vătămate, solicitând respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Analizând textul recursurilor declarate se constată că recurenții se bazează pe același temei de recurs, prin urmare Colegiul se va expune asupra acestora concomitent.

Recurenții invocă ca temei de recurs dispozițiile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, însă, de fapt, își exprimă dezacordul cu pedeapsa stabilită inculpatului, temei ce se încadrează în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Colegiul constată, că autorii recursurilor nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite, invocând doar dezacordul cu pedeapsa stabilită inculpatului și quantumul prejudiciului moral stabilit și încasat de către instanțele de fond din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate, din care motiv va fi supusă verificării hotărârea judecătorească contestată doar sub aspectul laturii civile și stabilirii pedepsei.

Acest temei pentru recurs, nu persistă în cauza dată, deoarece la stabilirea pedepsei inculpatului s-a ținut cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele atenuante și agravante stabilite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, astfel fiind respectate dispozițiile art. 61, 75-78 Cod penal și art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, stabilindu-i-se o pedeapsă echitabilă pentru fapta comisă.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul, or conform alin. (1) art. 75 Cod penal *persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod.*

Colegiul menționează că prevederile legale în această privință au fost respectate, iar criticile formulate de recurenți în recursuri sunt identice cu cele indicate în apeluri și au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. **4.1.**, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, ori materialul probator al cauzei penal dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

Cu referire la prejudiciul moral încasat în beneficiul părții vătămate, instanța de recurs reține că legiuitorul a acordat prerogative instanței de judecată de a aprecia și determina quantumul prejudiciului moral ce urmează a fi încasat, or, art. 1423 alin. (1)

Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, expres prevede că mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacere persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori, pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei. Astfel, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daunele morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În speță Colegiul consideră că instanțele de fond just au considerat suma de 10 000 lei dispusă de a fi încasată în beneficiul părții vătămate drept una echitabilă, care corespunde suferințelor psihice suportate de acesta în urma acțiunilor inculpatului Nani Victor.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurențelor nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel. Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate și potrivit legii decide inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Agachi Tatiana în numele părții vătămate Oloinic Ana și avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Nani Victor*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 23 mai 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun